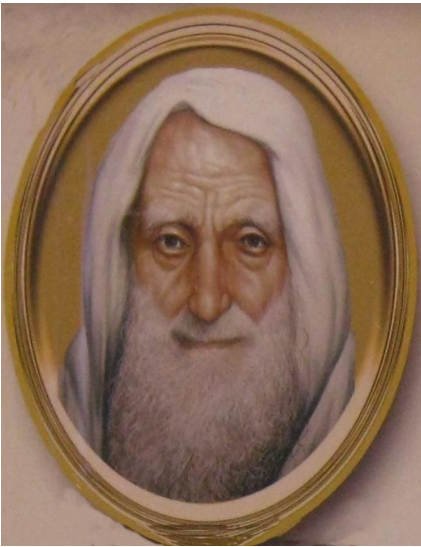
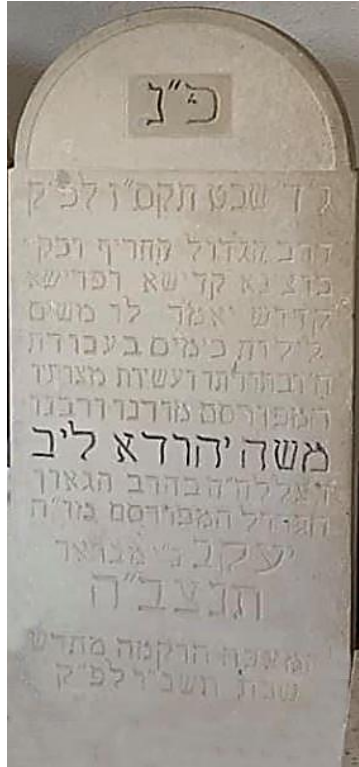
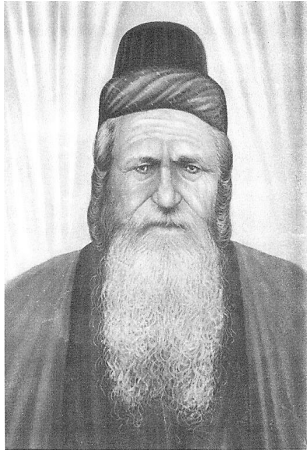
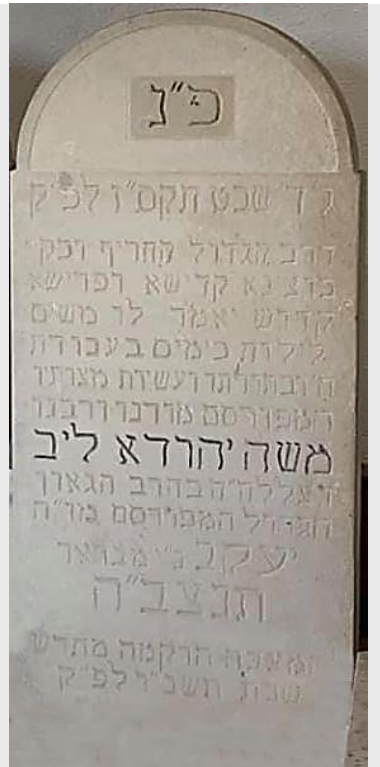

פנינו הצדיקים

רבי משה לייב מסאסוב זצ"ל: נולד בברודי בשנת ה'תק"ה (1745). מגדולי רבני החסידות. גדול בנגלה ובנסתר. זמן מה ישב באפטה ומשעבר לסאסוב שהפכה למרכז חסידי גדול אליה נהרו אלפי מעריצים. כל ימי היה בעל יסורים, ועם כל זאת היה מכתת את רגליו תמיד עבור פדיון שבויים, קירוב רחוקים ועוד. **מפורסם כאוהב ישראל, כדואג לעניים ולסובלים, והוא כונה בתואר "אבי האלמנות והיתומים"**, עשרות אגדות מוסרות על מסירות נפשו במעשי צדקה ופדיון שבויים. נודע גם בהתלהבותו העצומה ונמנה על יוצרי הניגון והריקוד החסידי. בעל מידות מופלאות. מפורסמת אמרתו: "כל מי שאינו מוכן למצוץ את המוגלה של ילד יהודי, לא הגיע למידת אהבת ישראל". מעולם לא הקדימו איש לשלום. בכל יום עבר על יד בתיהם של אלמנות העיר ובירכן בצפרא טבא. נפטר ב-ד' שבט בשנת ה'תקס"ז (1807). חי כ-62 שנים. את מקומו ירש בנו, שהיה בן שבע בשעת פטירת אביו.

אביו: ר' יעקב. **אמו:** מרת רבקה. **בנו (יחידו):** ר' יקותיאל שמלקה. **בתו:** מרת פסיה לאה (נישאה לר' דוד הגר מזאבלטוב בעל ה'צמח דוד' בן ר' מנחם מנדל הגר מקוסוב). **מרביתיו:** ר' שמואל שמלקה מניקלשבורג (רבו המובהק, שבמשך 13 שנה לא זזה ידו מתוך ידו), ר' אלימלך מליז'נסק (בעל ה'נעם אלימלך'). **מתלמידיו:** ר' יעקב יצחק מפשיסחא (היהודי הקדוש), ר' צבי הירש מזידיטשוב, ר' מנחם מנדל מקוסוב, ר' אברהם דוד מבוטשאטש, ר' מה חיים אפרים (אב"ד קאליש), ר' מאיר מפרימישלאן. **מספריו:** **ליקוטי מר"ל** - חידושי על מספר מסכתות • **תורת הרמ"ל** השלם • **חידושי רמ"ל**.

הצדיק רבי משה-לייב מסאסוב התמסר למצוות פדיון-שבויים. בכל פעם שהגיעה אליו ידיעה על יהודי שהושם בכלא, ולעיתים זו הייתה משפחה שלמה שהושלכה לבור, היה מניח את כל ענייניו ויוצא לפדותם ולשחררם. מכתת היה את רגליו מעיר לעיר ומכפר לכפר ומקבץ כסף למטרה הנעלה.

פעם אחת נודע לו, על משפחה שראשה, חוכר אחוזה, התקשה לעמוד בדמי החכירה הגבוהים, והוא ובני ביתו נמקים כבר שבועות ארוכים בכלא. מדובר היה בחוב גבוה מאוד, שהצטבר זמן רב. לקח רבינו את שקית הטלית והתפלילן שלו, ארז צרור מיטלטלין קטן, ויצא לדרך. שוב חזר לאותן כתובות, שבהן ביקר אך לפני זמן לא-רוב, וניסה לסחוט עוד כמה פרוטות מהכיסים שהתרוקנו.

הימים נהפכו לשבועות והסכום שבידו הגיע אך בקושי לכשליש משיעור החוב. בראותו, כי קלושים הסיכויים שיצליח לגייס בפרק זמן סביר את מלוא הסכום, נסע לבית הפריץ, והציע לו פירעון חלקי של החוב, תמורת שחרור מידי של המשפחה הכלואה, והתחייבות שלו לפרוע את היתרה בתוך זמן שייקצב. הפריץ דחה אותו על הסף. לא הועילו לרבי משה-לייב תחינותיו, ואף לא הסבריו ההגיוניים, כי שום תועלת כלכלית לא תצמח לפריץ מכליאת בני המשפחה. הפריץ היה עקשן.

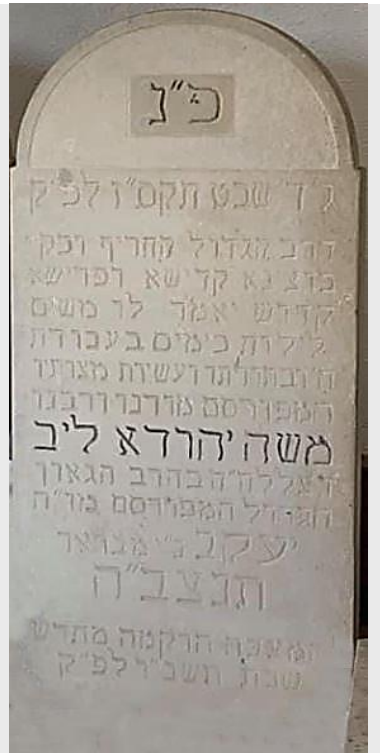
מאוכזב ומדוכדך עזב רבינו את בית הפריץ. הוא חש, כי הפעם אינו יכול להושיע את בני המשפחה המסכנים. **"סהדי במרומים שבכל כוחי התאמצתי"**, הרהר בליבו. בעודו נוסע בדרך, הבחין בעגלת משטרה הבאה מולו. כשהתקרבה העגלה, שמע זעקות כאב עולות מתוכה. **כשחלפה העגלה על פניו, הבחין ביהודי שוכב על קרקעיתה ושוטר גברתן מצליף בו בשוט.** זעקות היהודי פצעו את ליבו. מיד הפנה את עגלתו לאחור והחל לדלוק בעקבות עגלת המשטרה. ה'מרדף' הסתיים בתחנת המשטרה הקרובה. שני שוטרים הורידו את היהודי הכבול והחבול מהעגלה, וגררוהו פנימה. רבי משה-לייב התגנב בעקבותיהם, מצטנף בפינתו כדי שלא למשוך תשומת-לב ולעורר שאלות מיותרות. השוטרים הכניסו את היהודי לתוך חדר גדול, שבו ישב מפקד התחנה, וסיפרו על עלילותיו של האיש. **התברר, כי הלה נתפס בשעת גנבה מביתו של אחד מעשירי הסביבה. היהודי הגנב לא הכחיש את האשמה, ורק ניסה לתרץ את מעשיו באומרו, שאין לו במה להאכיל את ילדיו. מפקד התחנה לא נהג בו ברחמים, והורה להשליכו לצינוק, לחודש ימים.**

רבינו אף שבתוך-תוכו חש בושה עמוקה ממעשהו של היהודי, לא היה יכול להבליג. **אהבתו היוקדת לכל יהודי, יהיה מצבו הרוחני אשר יהא, הקפיצה אותו ממקומו. "מפקד התחנה!", קרא מקצה החדר, "אכן, מדובר במעשה שיש עמו קלון, אך אולי לאחר שאפדה אותו, תמורת דמי-כופר נכבדים, ואפרוש עליו את חסותי, אצליח להחזירו לדרך הישר!".** הצעתו של הצדיק קסמה למפקד התחנה והוא נענה לה בחיוב. הנה יש כאן הזדמנות להרוויח משהו 'ממשי' מכל הסיפור הזה. רבי משה-לייב הוציא את הכסף, שקיבץ לפדיון בני המשפחה והניחו על שולחן המפקד. 'כך, לפחות, ייעשה בכסף שימוש הדומה ליעודו המקורי', התנחם. בצאתם מהתחנה הזמין הצדיק את היהודי, שזה עתה ניצל מחודש בצינוק, לעלות עמו לעגלתו. "אשיבך למקום מגוריך ובינתיים נשוחח קצת", הציע. האיש נענה לו בשמחה.

כל הדרך דיבר רבינו על ליבו של היהודי, לבל ישלח עוד את ידיו בגנבה. "ראשית, אתה עובר על אחד מעשרת הדיברות. שנית, חשוב על הדוגמה השלילית שאתה נותן לילדיך. כיצד אתה רוצה שיזכרו אותך לאחר לכתך מהעולם – כגנב עלוב? פשוט נבלות בשוק ואל תדדקק לבריות!". בהגיעם למקום מגוריו של האיש, בטרם נפרדו זה מזה, ניסה הצדיק לחלץ ממנו הבטחה כי לא ישוב עוד לסורו. האיש מצמצץ בעיניו במבוכה. "לא ולא, רבי", אמר. "לא מתייאשים כל-כך מהר. אומנם הפעם הזו נכשלת במשימתי, אך אין זו סיבה מספקת להרים ידיים ולהיכנע. הנחישות היא חלק בלתי-נפרד מה'מקצוע'. אני משוכנע, כי בפעם הבאה – אשתדל יותר וגם אצליח!".

במפח-נפש נפרד רבינו, נושא בליבו תפילה לחזרתו בתשובה שלמה. דברי הגנב לא הרפו ממנו לרגע. לאחר כברת דרך קצרה, עזר את עגלתו בצד הדרך, מנסה למצוא מסר חיובי במאורע האחרון. לפתע הבריק ברק במוחו. "האיש צודק בכל מילה: 'לא מתייאשים כל-כך מהר. אמנם הפעם הזו נכשלת במשימתי, אך אין זוסיבה מספקת להרים ידיים ולהיכנע. הנחישות היא חלק בלתי-נפרד מה'מקצוע'. אני משוכנע, כי בפעם הבאה – אשתדל יותר וגם אצליח!". נחוש הצליח הפעם במשימתו ולא להתייאש עקב קשיים וכישלונות קודמים, פתח רבי משה-לייב במסע מחודש ומייגע מקודמו – לפדיית החוכר היהודי ובני משפחתו ולשחרורם מהכלא.

רבי משה לייב מסאוב זצ"ל: נולד בברודי בשנת ה'תק"ה (1745). מגדולי רבני החסידות. גדול בנגלה ובנסתר. זמן מה ישב באפטה ומשעבר לסאוב שהפכה למרכז חסידי גדול אליה נהרו אלפי מעריצים. כל ימי היה בעל יסורים, ועם כל זאת היה מכתת את רגליו תמיד עבור פדיון שבויים, קירוב רחוקים ועוד. **מפורסם כאוהב ישראל, כדואג לעניים ולסובלים, והוא כונה בתואר "אבי האלמנות והיתומים"**, עשרות אגדות מוסרות על מסירות נפשו במעשי צדקה ופדיון שבויים. נודע גם בהתלהבותו העצומה ונמנה על יוצרי הניגון והריקוד החסידי. בעל מידות מופלאות. מפורסמת אמרתו: "כל מי שאינו מוכן למצוץ את המוגלה של ילד יהודי, לא הגיע למידת אהבת ישראל". מעולם לא הקדימו איש לשלום. בכל יום עבר על יד בתיהם של אלמנות העיר ובירכן בצפרא טבא. נפטר ב-ד' שבט בשנת ה'תקס"ז (1807). חי כ-62 שנים. את מקומו ירש בנו, שהיה בן שבע בשעת פטירת אביו.

אביו: ר' יעקב. **אמו:** מרת רבקה. **בנו (יחידו):** ר' יקותיאל שמלקה. **בתו:** מרת פסיה לאה (נישאה לר' דוד הגר מזאבלטוב בעל ה'צמח דוד' בן ר' מנחם מנדל הגר מקוסוב). **מרביתיו:** ר' שמואל שמלקה מניקלשבורג (רבו המובהק, שבמשך 13 שנה לא זזה ידו מתוך ידו), ר' אלימלך מליז'נסק (בעל ה'נעם אלימלך'). **מתלמידיו:** ר' יעקב יצחק מפשיסחא (היהודי הקדוש), ר' צבי הירש מזידיטשוב, ר' מנחם מנדל מקוסוב, ר' אברהם דוד מבוטשאטש, ר' מה חיים אפרים (אב"ד קאליש), ר' מאיר מפרימישלאן. **מספריו:** **ילקוטי מר"ל** - חידושי על מספר מסכתות • **תורת הרמ"ל השלם** • **חידושי רמ"ל**.

ר בינו נעוריו חי עם אשתו ובניו בדוחק עצום. בשכנותו היה גביר אחד אשר סיפק לו די מחסורו. יום אחד בא אליו הגביר ואמר לו: "הרי על כבודו לגדל משפחה, וכי תכלית זו שאהיה נותן לו מעות מדי שבוע בשבוע? מוטב ואתן לכבודו סכום כסף נכבד וינסה לסחור בזה ובוודאי ה' יצליח דרכו".

שמע הרב לעצתו, נטל סכום כסף מהעשיר ונלווה לסוחרים שעשו את דרכם ליריד. משבאו העירה, פנו הסוחרים איש-איש לדרכו להביא טרף לביתו ואילו רבינו סר לביהמ"ד, ושהה שם זמן מה. לאחר-מכן בא לכיכר השוק, וכבר הסוחרים הכינו את עצמם לחזור הביתה. אמר להם: "הרי לסחור סחורה באתי ובשוק טרם קניתי". צחקו עליו הסוחרים ואמרו לו: "הרי כבר פנה היום, והשוק שנועד להיערך בעת היריד כבר עבר-חלף וכולם נסעו לביתם". משבא ר' משה לייב לביתו, ויצאו לקראתו בניו. סבבו ושאלו אותו: "אבא, אבא, מה הבאת לו מן היריד?" חלשה דעתו, חלה ונפל למשכב.

בא אליו הגביר להיודע על מעשהו. ראהו בשברון לבו ושאלו: "מה זה רבי? שמא אבדו מעותיך? ואולי חילקת המעות שנתתי לך לצדקה? אמור ואתן לך כפל כפליים". מששבה אליו רוחו, השיבו: "נוסע אדם מביתו ליריד ליום-יומיים, שואלים אותו בניו: 'אבא, מה הבאת לנו מן היריד?' ואין לו מה להשיבם. על אחת כמה וכמה, כשאבוא לעולם האמת וישאלוני: 'מה הבאת עמך?' מה אשיב? או לי מיום היום, התוכחה!" - "אם כן", אמר הגביר - "מוטב לו לכבודו שישב ויעסוק בביתו". ומאז התגלה לעולם כי רבינו צדיק הוא, ומשנודע בשערים, החלו משחרים לפתחו והיה לרבי!

"וְיִתֵּן מִכֶּסֶף עֲשׂוּשִׁים אֲבָא וְאֵם לִמְעַן יִלְדֵיהֶם עוֹשֶׂה רַבִּי מֶשֶׁה לֵיב לִמְעַן הַיְתוּמִים", כך נהגו הבריות לומר על רבינו. אכן, **נודע הצדיק במסירותו למען כל נזקק, אך יותר מכל פעל למען יתומים. מסור היה להם בכל נפשו וטיפל בהם כאב אוהב.** בבוא העת היה טורח להשיא יתומים ליתומות. בחתונות אלו באופן מיוחד השתדל רבינו לשמחם ביום זה. קהל גדול הוזמן ליטול חלק בשמחה ותזמורת גדולה הנעימה לקרואים ושמחה את החתן והכלה. גם מאכל ומשקה לא חסרו בחתונה מעין זו וכל ההוצאות על חשבונו של רבינו.

באחת החתונות, כשהשיא רבינו יתום ליתומה הגיעה השמחה לשיאה. התזמורת ניגנה ברוב עוז והרבי רקד בהתלהבות עצומה. כל כולו שקוע בלהט השמחה. השמחה וההתלהבות סחפו עימהן את הקהל הגדול: הכל פצחו בשירה אדירה וחשו התרוממות רבה והנה, בסיומו של הריקוד הנסער נשמע פתאום קולו הנרגש של הרבי: "מי ייתן וביום פטירתי יובילוני לבית עולמי הנגינה והזמרה הנשגבים הללו".

הגם שהנוכחים היו שקועים בשירה ובריקוד, עוררה הכרזתו של הרבי פליאה רבה. עם חלוף הזמן נשתכחה הכרזתו של רבינו. ביום בו נפטר, חשו המוני בית ישראל את עצמם כיתומים, הצדיק הרחום, שהיה להם כאב אוהב איננו ומי ידאג ליתומים ולמסכנים? אנשים ונשים נהרו מכל עיירות האזור כדי ללוותו בדרכו האחרונה. קהל עצום צעד בעצב אחר מיטתו. הפנים עטו ארשת של צער.

אט-אט קרב מסע ההלוויה אל בית העלמין. **משהגיעו לפתח המקום, נראו במורד הדרך שתי עגלות רתומות לסוסים קרבות במהירות. ממרחק ניתן היה להבחין כי בעגלות יושבים זמרים ונגנים.** בתימהון רב הביט הקהל לעבר העגלות: מה לנגנים ולזמרים בעת שכזו ובמקום שכזה? "נוסעים אנו", סיפרו הנגנים, "לחתונת בנו של אחד מעשירי הסביבה. בהיותנו בדרך, שמטו לפתע הסוסים את הרסן והחלו לסטות מהדרך. העגלונים ניסו להנהיגם אך ללא הצלחה. והנה הגענו אל בית העלמין של סאוב אך איננו מבינים מדוע קרה הדבר". הצטרפו הזמרים והנגנים למסע ההלוויה ולפתע נזכר אחד מהם: הן אותנו הזמין הצדיק לנגן בחתונת היתום והיתומה. הזכרים מה הכריז אז?" וכי נמלא בקשתו? "הנגנים זכרו כי הרבי ביקש שינגנו ביום פטירתו כפי שמנגנים בחתונה. אך כיצד יעזו לעשות כן? הוחלט לבסוף שבית דין יפסוק. הושיבו שלשה תלמידי חכמים לדון ואלו פסקו כי יש לקיים את רצונו של הנפטר.

פסק הדין ניתן ונגני התזמורת פנו למלא את תפקידם וכולם ביחד פצחו בשיר בדיוק כמו בחתונת היתום והיתומה. כל זאת בבית העלמין של סאוב. לצילי מנגינה זו נטמן ר' משה לייב. ידע הצדיק עד כמה תקשה פטירתו ורבים יהיו דואבים. כדי להפיג מעט מן העצב והתוגה ביקש כי בעת הלווייתו ינגנו. אכן בפטירתו כמו בכל ימי חייו, דאג ר' משה לייב לעודד נדכאים ולשמח לבבות עצובים.

רבי ישראל אביחצירא זצ"ל המכונה **הבבא סאלי** - נולד בעיר ריסאני במרוקו ביום ראש השנה ה'תר"ן (1890). בן לשושלת רבנים מפורסמים עושי ניסים. מילדותו שקד על לימוד כל ענפי התורה. אביו החל ללמדו את דרכי הקדושה, ומגיל שש, כשיצאו עמו לרחוב, כיסו את עיניו בגלימה, כדי לשמור על טהרת עיניו. בילדותו נחטף ע"י ערבים מבני תאפילאלת, שדרשו כופר גבוה תמורתו - ולאחר שאביו שלם שוחרר. הרבה בתעניות וסיגופים פרש מענייני העולם ולמד תורה בנגלה ובנסתר. התענה משבת לשבת, נשאר ער לילות שלמים והרבה בלימוד תורה. **בקיאותו בש"ס ובפוסקים הייתה עצומה ופסקי דין שלו בענייני הלכה התקבלו ללא ערעור.** טבל פעמים רבות במקוואות קרים וערך סיגופים רבים.

בגיל 17 נתמנה לראש הישיבה ע"ש סבו 'אביר יעקב', תפקיד בו שימש כ-13 שנה. בשנת ה'תרפ"א (1920) בהיותו כבן 30 בלבד נבחר לכהן כרב, דיין ומורה צדק של כל מחוז תאפילאלת. בשנת ה'תרפ"ב (1922) עלה לארץ ולמד בישיבת המקובלים 'בית א-ל' ולאחר שנה חזר למרוקו בהוראת רבו, ראש ישיבת תאפילאלת, הרב משה תורג'מן. לאחר מכן חזר לירושלים והחל ללמוד בישיבת 'פורת יוסף' וחזר שוב בהוראת רבו.

בשנת ה'תשי"א (1950) עלה לירושלים והתגורר בשכונת בקעה בדרום העיר, לאחר שלוש שנים כששמע על הירידה הרוחנית בקרב היהודים במרוקו חזר לשם על מנת לעודדם. בשנת ה'תשכ"ד (1964) עלה לארץ והפעם על מנת להשתקע בה סופית. בהתחלה גר ביבנה, אחר כך באשקלון, לבסוף קבע את משכנו בנתיבות. **התפרסם כעושה מופתים וכבעל רוח-הקודש. רבים נושעו על ידו.** נפטר ב-ד' שבט ה'תשד"מ (1984) חי כ-94 שנים. ציונו בנתיבות. יום פטירתו הפך להיות יום הילולא וכל שנה ביום זה המונים עולים לחגוג את ההילולה על הציון הקדוש. לאחר פטירתו המקובל ר' ברוך אבוחצירא המשיך דרכו.

סבו: ר' יעקב (בעל 'אביר יעקב'). **אביו:** ר' מסעוד. **אמו:** מרת עישא (ממשפחת בן חמו). **אחיו:** ר' דוד, ר' יצחק (בבא חאקי). **נשותיו:** מרת רחמה (זיווג ראשון- בת אחותו. נפטרה בעת לידת בתה שגם לא שרדה). מרת פריחה אמסלם (זיווג שני), מרת מרים (זיווג שלישי- בת ר' אליהו אמסלם). מרת סימי (זיווג רביעי- בת ר' יעקב בן שמחון). **מרבותיו:** ר' יצחק פדידה, ר' משה תורג'מן (בבא סי בן יוסף), **חברותא:** ר' עזרא עטיה, ר' אליהו לעג'מי. **מתלמידיו:** הרשל"צ ר' מרדכי אליהו. **ילדיו (זיווג שני):** ר' מאיר (בבא מאיר), מרת רחמה (נישאה לר' אברהם אביחצירא, רבה של יבנה ורמלה), מרת שרה. שישה ילדים נוספים לא שרדו. **ילדיו (זיווג שלישי):** מרת אביגיל בוסו, ר' ברוך (בבא ברוך), מרת פנינה (נישאה לר' דוד יהודיף), מרת עליזה הראל. **ילדיו (זיווג רביעי):** מרת אסתר.

על העובדה, כי הרב היה בעל רוח-הקודש, יעידו הסיפורים הבאים המעובדים מתוך הספר הנפלא 'מעשה ניסים': מסופר על ר' ניסים עטיה מחיפה שסבל משבר. למגינת ליבו, על אף שעבר מספר ניתוחים, בכל פעם היה השבר חוזר מחדש, והרופאים הרימו ידיים. בצר לו החליט לנסוע לרבינו בנתיבות, כדי שיזכה לברכתו. כשהגיע ראה קהל רב, הממתנים בתור. והנה משמשו של הרב יוצא החוצה לחדר ההמתנה ושואל בקול: "מי זה ניסים עטיה?". הלה הופתע לשמוע את שמו ואמר, כי הוא האיש המדובר. "הצדיק ביקש שתיכנס אליו". מיודענו תהה על מה ולמה מבקשו הצדיק. בהיכנסו, כשכנס וראה את הצדיק, החל לבכות ולבקש על נפשו, תוך כדי שהוא מספר לצדיק על בעייתו.

רבינו לא השיב דבר אלא ניגש לאחד המדפים והוציא את הספר 'מנחת יהודה' (מחבר הספר היה הגאון האדמו"ר המקובל ר' יהודה אצלן עטיה נלב"ע ב-ד' ניסן תשכ"ב, ציונו בהר-המנוחות והוא אביו של ר' ניסים). ואמר לו: "היה לך אבא צדיק גדול, ואתה מגיע אליי? עצתי לך, שתלך לציונו ותבכה שם, ובזכותו תיוושע!". ר' ניסים הופתע מרוח-הקודש של הצדיק, וכמובן הלך להשתטח על ציונו של אביו הצדיק, וכבר בדרך חזרה נעלמו לו הכאבים, עד לסוף ימיו, והוא לא הזדקק לשום ניתוח.

מעשה שהיה כשרבינו התגורר בשכונת בקעה. רבינו התגורר ברח' שמעון 11 בקומה השניה, ואילו בקומה הראשונה התגורר המקובל הרב יהושע שהרבני. שבת אחת, בשעת סעודת הבוקר, מזגו לרבינו חמין. והנה ביקש רבינו, שימזגו צלחת נוספת עבור שני אנשים. את הצלחת ביקש ממשמשו להעביר לחכם יהושע שהרבני. הרבנית שהרבני הופתעה עד מאוד, שכן גם היא הכינה חמין. ואם הם יאכלו ממה שהצדיק נתן להם- הרי שהאוכל, שהיא הכינה, לא ייאכל בשבת. חכם יהושע אמר לה: "אין דבר, זכות גדולה נפלה בחלקנו לקבל אוכל מהצדיק". והנה, לאחר הקידוש ביקשה האישה להביא גם מעט מהחמין שלהם וגילתה להפתעתה, שכל החמין נשרף! ואלמלא רבינו ששלח להם אוכל - לא היה להם מה לאכול.

מסופר על אדם אחד, שלא היה מאמין בסיפורים, שסיפרו על רבינו. יום אחד לקחו אחד מחבריו אל הצדיק בנתיבות. כשהגיעו, ראו את רבינו עורך סעודה גדולה. נכנסו השניים וישבו בין כולם. במהלך הסעודה הגישו להם קערות עם פירות שונים. אותו חבר, שפקפק בקדושת רבינו פנה לחברו ואמר: "מי עישר את הפירות?" הוא נטל שני תפוחים מהקערה, עישר על הפירות ושם בכיסו. **חברו הזהירו לא לנהוג כך, אולם הלה לא התייחס לכך.** בסיום הסעודה קמו ללכת. כשהיו עדיין קרובים לבית הרב חש האדם חום חזק בכיסו. לפתע ראה עשן יוצא מכיס חליפתו. בזריזות הוציא את התפוחים, ולהפתעתו גילה, שהם מפוחמים לגמרי והוא אף נכווה ממגעם. הוא החל לרעוד, וחברו הציע, שיגש במהירות לרב, לבל יענש עוד בגלל מעשיו. חזרו השניים לבית הצדיק. עוד בטרם פצה הלה את פיו אמר לו הבבא סאלי: "וכי אין יודע אתה, שאין בודקין מן המזבח ולמעלה?".

רבי ישראל אביחצירא זצ"ל המכונה **הבבא סאלי** - נולד בעיר ריסאני במרוקו ביום ראש השנה ה'תר"ן (1890). בן לשושלת רבנים מפורסמים עושי ניסים. מילדותו שקד על לימוד כל ענפי התורה. אביו החל ללמדו את דרכי הקדושה, ומגיל שש, כשיצאו עמו לרחוב, כיסו את עיניו בגלימה, כדי לשמור על טהרת עיניו. בילדותו נחטף ע"י ערבים מבני תאפילאלת, שדרשו כופר גבוה תמורתו - ולאחר שאביו שלם שוחרר. הרבה בתעניות וסיגופים פרש מענייני העולם ולמד תורה בנגלה ובנסתר. התענה משבת לשבת, נשאר ער לילות שלמים והרבה בלימוד תורה. **בש"ס ובפוסקים הייתה עצומה ופסקי דין** שלו בענייני הלכה התקבלו ללא ערעור. טבל פעמים רבות במקוואות קרים וערך סיגופים רבים.

בגיל 17 נתמנה לראש הישיבה ע"ש סבו 'אביר יעקב', תפקיד בו שימש כ-13 שנה. בשנת ה'תרפ"א (1920) בהיותו כבן 30 בלבד נבחר לכהן כרב, דיין ומורה צדק של כל מחוז תאפילאלת. בשנת ה'תרפ"ב (1922) עלה לארץ ולמד בישיבת המקובלים 'בית אל' ולאחר שנה חזר למרוקו בהוראת רבו, ראש ישיבת תאפילאלת, הרב משה תורג'מן. לאחר מכן חזר לירושלים והחל ללמוד בישיבת 'פורת יוסף' וחזר שוב בהוראת רבו.

בשנת ה'תשי"א (1950) עלה לירושלים והתגורר בשכונת בקעה בדרום העיר, לאחר שלוש שנים כששמע על הירידה הרוחנית בקרב היהודים במרוקו חזר לשם על מנת לעודדם. בשנת ה'תשכ"ד (1964) עלה לארץ והפעם על מנת להשתקע בה סופית. בהתחלה גר ביבנה, אחר כך באשקלון, לבסוף קבע את משכנו בנתיבות. **התפרסם כעושה מופתים וכבעל רוח-הקודש. רבים נושעו על ידו.** נפטר ב-ד' שבט ה'תשד"מ (1984) חי כ-94 שנים. ציונו בנתיבות. יום פטירתו הפך להיות יום הילולא וכל שנה ביום זה המונים עולים לחגוג את ההילולה על הציון הקדוש. לאחר פטירתו המקובל ר' ברוך אבוחצירא המשיך דרכו.

סבו: ר' יעקב (בעל 'אביר יעקב'). **אביו:** ר' מסעוד. **אמו:** מרת עישא (ממשפחת בן חמו). **אחיו:** ר' דוד, ר' יצחק (בבא חאקי). **נשותיו:** מרת רחמה (זיווג ראשון- בת אחותו. נפטרה בעת לידת בתה שגם לא שרדה). מרת פריחה אמסלם (זיווג שני), מרת מרים (זיווג שלישי- בת ר' אליהו אמסלם). מרת סימי (זיווג רביעי- בת ר' יעקב בן שמחון). **מרבותיו:** ר' יצחק פדידה, ר' משה תורג'מן (בבא סי בן יוסף), **חברותא:** ר' עזרא עטיה, ר' אליהו לעג'מי. **מתלמידיו:** הרשל"צ ר' מרדכי אליהו. **ילדיו (זיווג שני):** ר' מאיר (בבא מאיר), מרת רוחמה (נישאה לר' אברהם אביחצירא, רבה של יבנה ורמלה), מרת שרה. שישה ילדים נוספים לא שרדו. **ילדיו (זיווג שלישי):** מרת אביגיל בוסו, ר' ברוך (בבא ברוך), מרת פנינה (נישאה לר' דוד יהודיף), מרת עליזה הראל. **ילדיו (זיווג רביעי):** מרת אסתר.

יום אחד הופיע לפני רבינו בחור על כיסא גלגלים, הבחור ישב לפני רבינו וסיפר שנפצע במלחמת יום הכפורים, ולאחר סידרת ניתוחים נשאר רתוק לכיסא גלגלים כאשר רגל אחת בכלל לא מתפקדת, מצב הרגל השניה אף אחל להתדרדר והיה חשש שיצטרפו לקטוע לו אותה. הבחור שהיה מרוחק מתורה ומצוות שוכנע כמעשה של יאוש לנסוע לנתיבות אל הצדיק אולי יש אמת בכל אותם סיפורים ששמע על ה'ניסים' שיכול הצדיק לעשות.

שמע הרב את סיפורו של הבחור פנה אליו ושאלו: "תפילין אתה מניח בכל יום?", "לא", ענה הבחור. "על השבת אתה שומר?", "לא", באה התשובה. "אם כן, התפלא הרב, תן תודה שרגל אחת שלך כן ואתה שאינך הולך בדרך התורה והמצוות, מה שכן יש לך הוא מתנת חיים".

מששמע זאת הבחור פרץ בבכי מר, שגרם התרגשות אצל כל הנוכחים. לאחר שנשתררה דומיה בחדר, היישיר הרב את מבטו אל עיני הבחור ושאלו: "אם אברכך ברפואה שלמה, ותוכל לקום על רגליך, האם תהיה מוכן לקבל עליך עול מצוות?", "כן", באה התשובה. "אם כן", אמר הרב, "תן לי את ידך, ואני מברך אותך ברפואה שלמה לעבודתו יתברך". לאחר שנישק הבחור את ידי הרב, אמרו לו הנוכחים לנסות לקום על רגליו. להפתעתו הצליח מיד לעמוד, ואף לצעוד מספר צעדים ללא עזרת איש.

בעודו המום מהשינוי הכביר שחל במצבו, ניסה להלך במהירות יותר גדולה, ועד מהרה מצא את עצמו ליד דלת דירתו של הרב. בקפיצה יצא החוצה, והחל לרוץ כשהוא פונה לעוברים ושבים בשאלה, "היכן יש טלפון ציבורי?", "הטלפון הקרוב ביותר היה בישיבת הנגב מרחק כמאתיים מטרים מבית הרב, לשם הגיע הבחור בריצה, ובהתרגשות לא רגילה דיבר עם משפחתו, וסיפור להם בפרוטרוט את אשר קרהו בבית הרב.

בחורי הישיבה ששמעו בהשתאות את סיפורו לא האמינו למשמע אוזנם, אך לאחר שחזר על סיפורו נתפסו לאווירת התעלות נפלאה, שילבו יד ביד ויצאו בריקוד של שמחה ביחד עם הבחור להודות להקדוש ברוך הוא על הישועה הגדולה. יותר מאוחר הגיעו רבים לבית הרב והשתתפו שם בסעודת הודיה מיוחדת לכבוד הנס הגדול.

הבחור המאושר שמר את הבטחתו ושינה באופן יסודי את אורחות חייו, אך לא רק הוא חזר בתשובה, אלא רבים שנכחו ושמעו את הסיפור, לא שכחוהו זמן רב והתחזקו באמונה וביראת שמיים. (מאור ישראל).

רבי ישראל אביחצירא זצ"ל המכונה **הבבא סאלי** - נולד בעיר ריסאני במרוקו ביום ראש השנה ה'תר"ן (1890). בן לשושלת רבנים מפורסמים עושי ניסים. מילדותו שקד על לימוד כל ענפי התורה. אביו החל ללמדו את דרכי הקדושה, ומגיל שש, כשיצאו עמו לרחוב, כיסו את עיניו בגלימה, כדי לשמור על טהרת עיניו. בילדותו נחטף ע"י ערבים מבני תאפילאלת, שדרשו כופר גבוה תמורתו - ולאחר שאביו שילם שוחרר. הרבה בתעניות וסיגופים פרש מענייני העולם ולמד תורה בנגלה ובנסתר. התענה משבת לשבת, נשאר ער לילות שלמים והרבה בלימוד תורה. **בקיאותו בש"ס ובפוסקים הייתה עצומה ופסקי דין שלו בענייני הלכה התקבלו ללא ערעור.** טבל פעמים רבות במקוואות קרים וערך סיגופים רבים.

בגיל 17 נתמנה לראש הישיבה ע"ש סבו 'אביר יעקב', תפקיד בו שימש כ-13 שנה. בשנת ה'תרפ"א (1920) בהיותו כבן 30 בלבד נבחר לכהן כרב, דיין ומורה צדק של כל מחוז תאפילאלת. בשנת ה'תרפ"ב (1922) עלה לארץ ולמד בישיבת המקובלים 'בית אל' ולאחר שנה חזר למרוקו בהוראת רבו, ראש ישיבת תאפילאלת, הרב משה תורג'מן. לאחר מכן חזר לירושלים והחל ללמוד בישיבת 'פורת יוסף' וחזר שוב בהוראת רבו.

בשנת ה'תשי"א (1950) עלה לירושלים והתגורר בשכונת בקעה בדרום העיר, לאחר שלוש שנים כששמע על הירידה הרוחנית בקרב היהודים במרוקו חזר לשם על מנת לעודדם. בשנת ה'תשכ"ד (1964) עלה לארץ והפעם על מנת להשתקע בה סופית. בהתחלה גר ביבנה, אחר כך באשקלון, לבסוף קבע את משכנו בנתיבות. **התפרסם כעושה מופתים וכבעל רוח-הקודש. רבים נושעו על ידו.** נפטר ב-ד' שבט ה'תשד"מ (1984) חי כ-94 שנים. ציונו בנתיבות. יום פטירתו הפך להיות יום הילולא וכל שנה ביום זה המונים עולים לחגוג את ההילולה על הציון הקדוש. לאחר פטירתו המקובל ר' ברוך אבוחצירא המשיך דרכו.

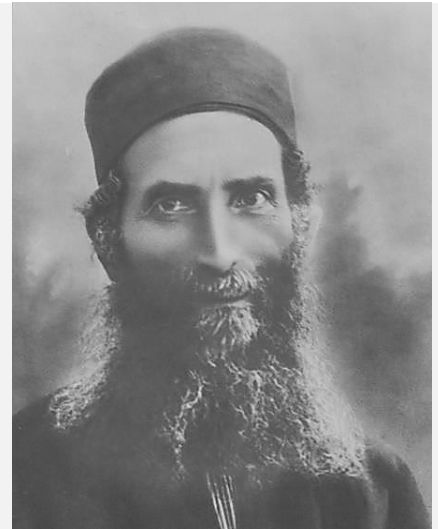
סבו: ר' יעקב (בעל 'אביר יעקב'). **אביו:** ר' מסעוד. **אמו:** מרת עישא (ממשפחת בן חמו). **אחיו:** ר' דוד, ר' יצחק (בבא חאקי). **נשותיו:** מרת רחמה (זיווג ראשון- בת אחותו. נפטרה בעת לידת בתה שגם לא שרדה). מרת פריחה אמסלם (זיווג שני), מרת מרים (זיווג שלישי- בת ר' אליהו אמסלם). מרת סימי (זיווג רביעי- בת ר' יעקב בן שמחון). **מרבותיו:** ר' יצחק פדידה, ר' משה תורג'מן (בבא סי בן יוסף), **חברותא:** ר' עזרא עטיה, ר' אליהו לעג'מי. **מתלמידיו:** הרשל"צ ר' מרדכי אליהו. **ילדיו (זיווג שני):** ר' מאיר (בבא מאיר), מרת רחמה (נישאה לר' אברהם אביחצירא, רבה של יבנה ורמלה), מרת שרה. שישה ילדים נוספים לא שרדו. **ילדיו (זיווג שלישי):** מרת אביגיל בוסו, ר' ברוך (בבא ברוך), מרת פנינה (נישאה לר' דוד יהודיף), מרת עליזה הראל. **ילדיו (זיווג רביעי):** מרת אסתר.

באחד הימים נכנסה משלחת שלמה לבית רבינו והמתניה להיכנס לחדרו של רבינו. בזמן שהמתניה שוחחו בקולניות ובהתרגשות, ואי אפשר היה להתעלם מנוכחותם. משמשו של רבינו ניגש לאחד הגברים שבחבורה וביקש לשמוע מה הם מבקשים מרבנו. הלה הפנה אותו לעברם של בחורה שהיתה עימם וביקש כי ישאל ממנה לפשר בואם. ניגש ר' אליהו לבחורה ושב וחזר על שאלתו. הביטה בו הבחורה ושאלה: "האינך מכירני?", ניסה משרתו של רבינו להיזכר מנין הוא מכירה ולא זכר. כנתפס בקלקלתו הודה כי אינו מכירה.

הבחורה צחקה ושבה לשאול: "נסה להיזכר ר' אליהו. האומנם אינך זוכרני?" לאחר שאימץ מוחו והשיב בשלילה, אמרה: "האינך זוכר את הבחורה שהגיעה לכאן לפני כשלושה חודשים לבקש את ברכת רבינו? אז הייתי רתוקה לכיסא גלגלים, ועתה ברוך ה' אני עומדת על רגלי הבריאות". אז זכר ר' אליהו. שלושה חודשים קודם לכן הגיעה בחורה רתוקה על כסא גלגלים והתחננה להיכנס לחדרו של רבינו. זה מספר שנים, סיפרה שהיא משותקת ברגליה ויוצאת ובאה בבית לוינשטיין ברעננה והטובים שברופאים מטפלים בה אולם לא מעניקים לה כל סיכוי להתרפא.

המשמש הסביר כי לא תוכל להיכנס לחדרו של רבינו ועל פי בקשתה קירב את כיסא הגלגלים לדלת החדר כדי שתשמע את דברי רבינו. לאחר ששמע את סיפורה בירכה רבינו לרפואה שלימה. החולה החלה לבכות וביקשה מר' אליהו כי יכנס שנית וביקש מרבינו כי יבטיח לה שתירפא. ר' אליהו לא יכול היה להשיב את בקשתה ריקם, ושב לחדרו של רבינו, וסיפר כי הבחורה יושבת בוכיה ליד הדלת ומבקשת כי רבינו יבטיח לה כי תירפא. רבינו שמע את הדברים, נטל בקבוק מים וביקש לומר לה כי תסוך רגליה מן המים. "אני מבטיח לה שתתרפא במהרה", אמר רבינו בקול רם שתשמע הנערה מעבר לדלת.

שמעה זאת הנערה וביקשה ממלוויה כי ישיבו אותה למכונית. בידה אחזה את בקבוק המים ובעיניה נקוו דמעות. עתה שבה הבחורה לרבינו לבשר כי אירע הנס והיא נתרפאה. ברגליה נכנסה לביתו של רבינו כדי שבני הבית יוכלו לספר לו כי ראוה והנה ברוך ה' היא מהלכת על רגליה. "בסדר", אמר לה ר' אליהו, "אני מבין שתבואי את להודות לרבינו, אך מה פשר כל החבורה הנכבדה הזו שהטריחה עצמה לבוא לכאן?", ניגש לר' אליהו אחד מראשי החבורה ואמר לו: "אנחנו הרופאים העובדים בבית לוינשטיין ברעננה. אנו טיפלנו בבחורה הזו במשך ארבע שנים וידענו כי אין כל סיכוי שתירפא. רגליה היו משותקות ועל פי הבדיקות הרי תוך זמן קצר גם פלג גופה השמאלי נידון לחלות בשיתוק. כאשר ראינו את מה שפעל הרבי אליו הלכה הבחורה לבקש ברכה", הוסיף אותו רופא, "לא יכולנו להתאפק והגענו כל רופאי המחלקה לראות מי הוא אותו קדוש שפעל גדולות. גם אנו רוצים לבקש את ברכתו".

הגאון הרב רחמים מלמד הכהן זצ"ל - נולד בשבת קודש, כ"ה אלול ה'תרכ"ה (1865) בשיראז שבפרס (איראן בימנו). בגיל שלוש התייתם מאמו ואביו לאחר זמן מה נישא למרת שרה (להם נולדו שני בנים ובת). אמו החורגת נהגה בו כבן לכל דבר. עד גיל תשע למד עם אביו. בגיל אחת-עשרה החל לדרוש בדברי תורה ברבים. בתחילה עבד לפרנסתו בצורפות לאחר מכן עבר ללמד תורה את ילדי ישראל. בגיל שש-עשרה חלה במחלה, שסיכנה את חייו. לאחר נישואיו בגיל 17 שנים - פרנסתו הייתה דחוקה ביותר, ולמרות זאת לא פסק מלחשוך בתורה ולעסוק בה כל הזמן. בשבת היה דורש במשך כארבע שעות בעל פה! היה מתעורר בכל יום כשלוש שעות לפני הנץ החמה, ובזמן זה היה לומר את ספר הזוהר ובחודש אלול היה מסיים את 'תיקוני הזוהר'.

בשנת ה'תרס"ד (1904) עלה לקברו של עזרא הסופר והגיע למקובל האלוף ר' יוסף חיים שברך אותו ויעץ לו מה לעשות. בשנת ה'תרס"ו (1906), כאשר מלאו לו 41 שנה, החליט להתיישב בירושלים, אך השלטונות בשיראז מנעו ממנו לצאת מהמדינה, ועל כן נאלץ לברוח עם בתו מרת חנה ובעלה, כשהוא משאיר את אשתו ושניים מילדיו. בעודו בספינה קיבל התקף לב. בהגיעו לארץ התיישב בשכונת זיכרון טוביה בשכונת נחלאות שבירושלים. בהמשך עבר לגור בשכונת נחלת ציון ושם הקים את ביה"כ 'שערי רחמים'. רבינו ברח מהשררה והכבוד אולם חברי בית-הדין שהכירו במעלותיו הכינו לו מצנפת וגלימה של תלמיד-חכם. נפטר ב-ד' שבט ה'תרצ"ב (1932). חי כ-66 שנים. ציונו בהר-הזיתים בירושלים. כ-10,000 השתתפו בלוויה. בשל השלטון הירדנים נעלם הציון וכיום אין יודעים היכן קברו.

אביו: מולא (חכם) ר' חיים בן רבי שמואל כ"ץ. **אמו:** מרת טוטי. **אשתו:** מרת אסתר (בת ר' אגאי ובגום קצב). **מרבותיו:** אביו, הרב חיים, הגאון חכם ר' יוסף חיים. **ילדיו:** הרב עזרא ציון, הרב יעקב, מרת כ'אנום גאן (חנה), מרת חיה. מספר ילדים נפטרו בצעירותם. **מספריו:** **כיסא רחמים** - דרשות על פרשיות השבוע **יישועה ורחמים** - על פרקי אבות **צדקה ורחמים** - מדרשים על חמש מגילות **יחיי רחמים** - פירוש על הזוהר הקדוש **זיכרון רחמים** - דרושים לתורה **עתרת רחמים** - דרשות על ספר תהילים.

בהיותו כבן עשרים, יזם פרויקט שיקום והרחבה של בית הכנסת העתיק בו התפלל. לשם השלמת הרחבת בית-הכנסת ביקש לרכוש חלקת אדמה, שהייתה שייכת לשני שותפים. הללו לא התרצו. השותף הראשון - כעבור מספר חודשים נפל בנו למשכב. בני המשפחה עשו לו פדיון נפש כמה פעמים והביאו רופאים מומחים - אך ללא הועיל. אז רבינו פנה לשותף והבטיח לו, כי בנו יחזור לאיתנו, אם ינדור האב לתת את חלקו בקרקע להרחבת בית-הכנסת. הלה הסכים, ורבינו עשה 'מי שבירך' והזכיר, כי הרפואה בעבור שיקימו את הנדר. כעבור שלושה ימים החלו סימני רפואה להיראות בו, והוא הלך והבריא, עד שנעשה בריא לחלוטין.

אך שותפו סירב בתוקף, קילל את רבינו ואף איים לרצוח אותו. אנשי הקהל חששו ממנו וביקשו מאמו, שתדבר אל לבו - אך ללא הועיל. כעבור חצי שנה, הגיע חודש אלול. והנה אמו הבחינה, כי החביא סכין מתחת לכרית, וכאשר שאלה לפשר הסכין, השיב, כי הוא רוצה לרצוח את רבינו ולרשת את ביתו. בחסדי שמים הצליחה האם לקחת את הסכין. כעבור שבוע, ארב השותף לפנות בוקר, בסמטה חשוכה, כשהוא חמוש בסכין, והמתין לרבינו, שהיה בדרכו לביה"כ לאמירת סליחות, אך גם הפעם בטרם הספיק להוציא תכניתו לפועל, חש, כי מישהו כופת את ידיו לאחור. ידו האוחזת בחרב התייבשה, והוא לא יכול היה להזיזה והוא שומע קולות באוזניו: "הוא הולך לעבודת ה', לסליחות ותפילה ורוצה אתה לשפוך את דמו? שמא שכחת, מה שאמרה לך אמך?". אולם לא היה שם איש לידו. כך הלך לביה"כ לבקש מאת רבינו כשהחרב בידו ללא כל יכולת להזיזה. לאחר שנכנס לבית-הכנסת, היד הנעלמת, שאחזה בו, נעלמה והוא יצא משם. למרות זאת לא הסכים לוותר על השטח. הדברים הובאו לפני בית-הדין, ושם הצליחו לשכנעו לוותר על חלקו למען בית-הכנסת. פרטי הסיפור התגלו לאחר שאותו האדם שזמם לרצוח את רבינו לאחר מספר שנים חזר בתשובה, והוא ניגש לרבינו כדי להביע חרטה וגולל באוזניו את כל מה שהתרחש.

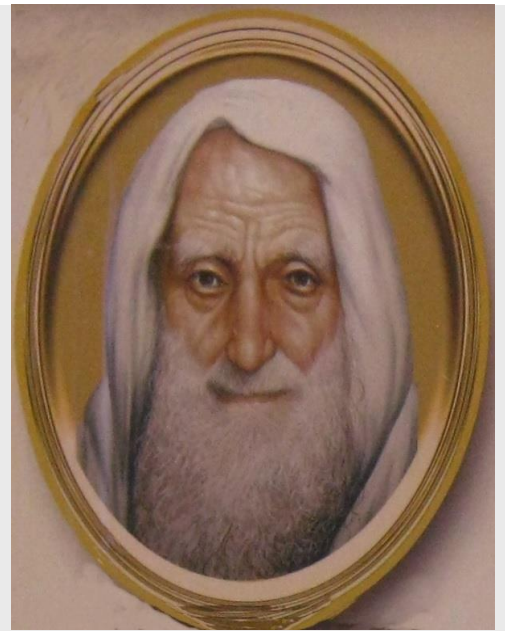
בשיראז שפרס עברה משרת הרב מאב לבנו. וכל כרוז שנשלח לכל בתי-הכנסת היה מחויב באישורו. ולאחר שדיין היה פוסק את הדין, הכרוז היה שומע את הנוסח ומגיע אל רבינו ומשמיע באוזניו את הדברים. רבינו בחן את העניין, והאם הדיין פסק כשורה, נתן את הסכמתו ואם ראה שהדיין טעה בפסיקה, פנה לכרוז ואמר לו שכנראה לא הטיב לשמוע את הדיין ויחזור אליו. בינתיים שלח את אחיו, ר' עזרא ואמר לו שיגש לדיין ושיעין בש"ע בסימן פלוני. ר' עזרא שהיה קל רגליים, היה קופץ מגג אחד למשנהו, והיה מגיע לדיין עוד בטרם הכרוז הגיע אליו (כיוון שהיה הולך בסמטאות), וכך היתה שהות לדיין לתקן את טעותו.

יהודי פרס למדו רק 'עין יעקב' ולכן בבית-המדרש לא ניתן היה למצוא את הש"ס במלואו. היות ורבינו חשק בכל לבו לזכות וללמוד את הש"ס כולו, סייעו בעדו מהשמים באמצעות המעשה הבא: אלמנה עשירה קנתה בבגדאד ש"ס גדול להקדיש לזכר בעלה. כשהגיעו הספרים לשיראז, מיהרו ראשי הקהילה ובעלי הזרוע וכל אחד מהם 'חטף' כרך אחד מהש"ס כ'סגולה להצלחה בכל העניינים' בהנחת הכרך בבית. רבינו פנה לאחד מהם המחזיק את 'מסכת ברכות' וביקש שישאיל לו את הכרך, כדי שיוכל ללמוד ממנו. הלה נענה, ולאחר שרבינו סיים ללמוד, החזירו למחזיק ופנה למחזיק אחר - וכך למד את כל הש"ס.

בימי מלחמת העולם, כשבני אדם מכרו ספרים כדי לקנות לחם, הוא לא מכר, אלא קנה בפרוטותיו עוד ספרים, ובבית אין אפילו לחם צר. ועל אהבתו לספריו ודאגתו להם תעיד עובדה זו: בשבת שלפני חנוכה בשנת ה'תרע"ח, באו לבית הכנסת בשעת מנחה שוטרים תורכים והודיעו, שהחזית מתקרבת, ויש לפנות את השכונה תוך 24 שעות. שמע זאת רבינו ושאל: "היכן אקח את כל הספרים?". אבל 'רצון יראיו יעשה'. ביום ראשון, ערב חנוכה, נכנסו האנגלים לירושלים, והספרים נשארו על מקומם.

הסיפורים על הצדיק מעובדים מתוך גיליון 'כיסא לרחמים'

האדמו"ר הרב יעקב דדון זצ"ל- נולד בכפר אית הסמוכה למראכש. כשגדל למד בישיבה המעטירה במראכש, ובה נתעלה עד אשר קיבל הסמכה בהוראה, שחיטה, מוהל, סופר ומקדש. עם הקמת המדינה השתוקק רבינו לעלות לארצנו הקדושה, כדי לקיים בה את תרי"ג המצוות, וכך עלה בחיפזון ארצה בשנת ה'תשי"ב (1952).

נשלח להתגורר במעברה בנתיבות שבדרום. עם הגיעו, ביקשו למנותו בתור רב ומתן שכרה בצידה, שכן הייתה לצדיק ישיבה במראכש ובה הכשיר תלמידים לשחיטה, וכן לימד שם. **אולם, רבינו לא רצה ליהנות מכתרה של תורה והעדיף לעבוד.** באותם הימים המועצה שילבה את המבוגרים בעבודה לארבע שעות, וכך רבינו החל לעבוד מידי בוקר עד השעה שתיים-בצהריים, בעבודה חקלאות בנתיבות, הצדיק שמח לעסוק במצוות יישוב ארץ ישראל. קירב כל אדם. ענוותן מופלא. רבים לא הכירוהו במעלתו ודרגתו הגדולה, ורק לאחר פטירתו נודע מעט מגדולת רבינו. **זכה לגילוי אליהו הנביא. בעל רוח-הקדוש.**

ייסד בית-כנסת ע"ש דוד המלך ע"ה משנת ה'תשט"ז (1956). מידי יום אחר העבודה, היו מתקבצים עשרות מבוגרים ללמוד מפי רבינו בבית הכנסת בו למדו תלמוד, אגדה, פרשה, זוהר וקריאת תהלים וכך היה במשך כ-40 שנים. **גאון בנגלה ובנסתר.** כיבד תלמידי חכמים. העלה על נס את חיי הצנע. הסתפק במועט. בית מדרש היה מצויד בריהוט ישן ואפילו מאווררים לא היו בנמצא אלא היו מניפות. הקירות היו מתקלפים, והמתפללים ישבו על ספסלי עץ. נפטר בתאריך ה שבט ה'תשנ"ג (1992). ציונו בבית העלמין בנתיבות. מידי שנה ביום ההילולה עולים מאות לציון הקדוש ופוקדים את המקום.

אביו: ר' שלמה. **אמו:** מרת טוינה. **בנו:** ר' מיכאל ועוד תשע בנות.

● יפורים רבים ישנם על רבינו המראים בעליל, **כי הרב ניחן ברוח-הקדוש.** מר א.ס. שליוה את רבינו מספר לנו, כי היה מגיע מדי יום בימומו במשך מספר שנים לרב בשעה 09:00 בבוקר. והנה בבוקרו של יום הרב שלח אליו מבוגר בשעה 08:00 ואמר, שהרב קורא לו להגיע מיד. כשהגיע הלה, **הרב מציין בעיה רפואית שמסכנת אותו. עובדה שהתבררה כאמת לאמיתה.**

בנוסף אמר לו, כי אשתו שהייתה באותם ימים מעוברת תלד לאחר שתיכנס לחודש השביעי ביום אחד בלבד. וכפי שהרב חזה- כך היה. לזוג נולדה בת קטנה ובריא, שהייתה בפגייה בשל גודלה ולצורך מעקב והשגחה. והנה הרב מספר למיודענו, שאותה הבת תעבור שני ניתוחים- הניתוח הראשון יהיה קל, והניתוח השני יהיה קשה. בשלב מסוים מספר מיודענו לרופא את דברי הרב. הלה מביט באיש ואומר: **"נולדה לך בת בריאה, אין שום סיבה בעולם, שהיא תצטרך לעבור ועוד שני ניתוחים!"**

חולפים ימים מספר, והתינוקת לוקה **בזיהום חריף בפגייה ל"ע.** עתה הרופא פונה למר א.ס. ואומר: "תראה, אנחנו נצטרך לעשות שני ניתוחים- הראשון יהיה קשה, ואילו השני יהיה קל". הלה פונה לרופא ואומר: "הרב אמר הפוך!". אולם הרופא מתעקש, שכך סדר פני הדברים. לאחר שעבר הניתוח הראשון, הרופא פונה למיודענו ואומר: **"הניתוח הראשון היה קל משחשבנו!"**. בניתוח השני, אשר לדברי הרופא אמור היה להיות קל, הניתוח הסתבך וארך שש שעות תמימות! הילדה, דרך אגב, שהצדיק בירך אותה, היום בריאה ושלמה ומוצלחת מאוד.

● יפר הרה"צ רבי חיים חורי זצ"ל: "באחת הפעמים הגענו, מספר תלמידי חכמים מירושלים, לעיר נתיבות כדי להיכנס לצדיק רבי יעקב דדון זצ"ל, ואני השתתפתי באותה משלחת. נקשנו על הדלת זמן רב, עד שפתח את הדלת הצדיק, שאלו את הרב בתהייה: "האם הרב לא שמע הנקישות בדלת?", והרב השיב ששמע, אך היה עסוק ולא יכול היה לפתוח את הדלת, תמהנו והקשנו: "במה היה הרב עסוק?", הרב התחמק מתשובה, כאשר רבו ההפצרות, אמר הרב שהיה לו אורח חשוב, **"אליהו הנביא"**.

● מספר לנו א.א, שהיה במשך כחמש שנים מלווה את הצדיק מבוקר עד ערב. כאשר בנו בן הארבע ל"ע חלה בלוקמיה, הרופאים לא היו אופטימיים והכינו אותו לגרוע מכול. כשקיבל את הבשורה הגיע ומיד פנה הוא לצדיק והתנה את צרתו, וכן הזכיר, כי הרב היה הסנדק של הילד ובו במקום אמר הרב: **"אין לך מה לדאוג, הילד יבריא!"**. וכאשר אמר הרב, כן היה. לאחר תקופה של כשנתיים ימים הבריא ב"ה הילד לפליאת הרופאים, וכיום הוא כבן 29 שנים.

המקובל הרב ניסים מויאל זצ"ל - נולד בשנת ה'תרצ"ה (1935) באליג שליד אגדיר שבמרקו. בצעירותו למד בסניף של ישיבת 'תומכי תמימים ליובאוויטש' במרקש, הוא נסמך לרבנות במרקו ע"י הגאון הגדול הרב רפאל בירדוגו זצוק"ל אב"ד מקודש. בין היתר קיבל גם היתר לעסוק בשחיטה, שבה עסק לפרנסתו במקביל ללימודיו התורניים בתורת הנגלה ובתורת הסוד. בשנת ה'תשכ"א (1961) אירגן קבוצה של יהודים לעלייה לארץ ישראל, ובעקבות חתירה לעליה לא חוקית נכלא ולאחר תקופה קצרה השתחרר ובשנת ה'תשכ"ב (1962) עלה לארץ עם אשתו ובתו הבכורה. זמן מה התגוררו באשקלון ולאחר מכן השתקעו בקריית גת, מקום מגורי חלק ממשפחת אשתו. קיבל סמיכה לשחיטה ממרן הגאון ר' עובדיה יוסף זצ"ל.

בשנת ה'תשמ"א (1981) פגש נדיב שתרם את בית הקרקע שלו ברחוב אלישע בקריית גת לצורך הקמת ישיבה וכולל אברכים. הוא העמיד ראש כולל וקיבל אברכים ללימודים. המוסד נקרא בשם 'כרם שלמה' - למען שמו באהבה. רבים פנו לרבינו כדי לקבל ממנו עצה וברכה. לצורך אחזקת הכולל לעיתים נסע ברחבי הארץ. נהג שלא לקבל כסף מהמדינה. מסר נפשו להקמת מוסדות לתפארה בעיר קריית גת.

ברבות הזמן התפתחה סביב המוסדות קהילה גדולה של חוזרים בתשובה מבני העיר ומחוצה לה, ורבינו הקים מסגרת נוספת מיוחדת לחוזרים בתשובה וכולל אברכים, בהשפעתו ולאורו הקים חתנו, המרצה הרב ישראל נח ברגר מוסדות נוספים מלבד חיזוק הקיימים. בשנת ה'תשנ"ח (1998) קיבל הקצאת קרקע בקריית גת והוא גייס תורמים ובנה במתחם בית כנסת גדול ושלושה כוללי אברכים. העמיד דורות של תלמידי חכמים ויראי ה' שהפריחו את שממת הדרום. נפטר ב-ו' שבט ה'תשע"ח (2018). חי כ-83 שנים. ציונו בקריית גת.

סבא (מצד האב): המקובל ר' מסעוד הי"ד (היה מקובל גדול ומפורסם ונרצח בשנת ה'תרס"ה 1905). **אביו:** ר' שלמה. **אמו:** מרת רחל. **אשתו:** מרת סימי (בתו היתומה של ר' ניסים בוגנים הי"ד שנרצח. נישא בשנת ה'תשי"ח-1958). **מילדי:** לרבינו שמונה ילדים. **ביניהם- בנו:** ר' שמעון (ראש מוסדות 'אור שלמה'). **חתני:** ר' ישראל נח ברגר (ראש מוסדות 'ישמח משה ומרגלית' בקריית גת. נשוי למרת רבקה), ר' שמעון בן אבן (ראש הכוללים, נשוי למרת לימור). **מספרי:** **מנחת עני- סדרת ספרים על התנ"ך •מלא העומר מן-** על פרקי אבות **•שמן למאור- חידושים על הש"ס.**

○ יצר הגאון רבי דוד בירדוגו שליט"א (המשמש כדיון) על הערכה העמוקה והמיוחדת של אביו הגאון רבי רפאל זצ"ל לגאון המנוח, שאביו זלה"ה היה בין הבוחנים וכאשר ראה לפניו את הבחור ר' ניסים ראה שהוא נבון מהבחינה וכמעט שלא הוציא הגה מפיו מלחץ של גדולי הדור שבחנו אותו, החל רבי רפאל להרגיעו במילים רכות ושוחח עימו בעניינים אחרים ותוך כדי כך הבין רבי רפאל שמדובר בכלי מחזיק ברכה שדיעותיו עצומות, והחל לדאוג לו ברוחניות ובגשמיות, ודאג לארחו בביתו ולהלבישו לפי כבודו, בביגוד חדש בצורה מכובדת ויאה לכבודה של תורה, הראויה לתלמיד חכם.

חתנו הרה"ג ר' ישראל נח ברגר שליט"א, מגדולי מזכי הרבים, סיפר סיפור מדהים על בתו שבהיותה כבת שלושה חודשים הגיעה ל"ע עד שערי מוות, מצבה הרפואי הסתבך בעקבות טעות אנוש. כך סיפר הרב ברגר, "בכל פעם ששאלתי את הרופאים מה מצבה הבריאותי של הבת, הם התחמקו מלהשיב לי תשובה ברורה. אולם עצם העובדה שמספר רופאים היו סביב מיטתה זמן רב והם התייעצו ביניהם, העידה על מצבה החמור. כשפניתי לאחד מהרופאים וביקשתי שיאמרו לי מה מצבה הבריאותי, השיב לי הרופא: **'אתה רבי, תתפלל לרפואתה'**. באותו הרגע הבנתי, שאם רופא שלמד רפואה במשך שנים אומר לי להתפלל לה' והוא אינו סומך על ידיעותיו הרפואיות ויכולתו להציל חיים, אות היא כי המצב חמור ביותר".

הרב ברגר הלך לביתו ופתח בתפילות ובכיות נוראיות. כשראה אותו חותנו, רבינו הגה"צ הרב ניסים מויאל זצ"ל, שאל אותו: "מה קרה?". כשסיפר לו הרב ברגר על מצב הבת (נכדתו של רבינו), אמר לו הצדיק כי יגיע אליה בעז"ה לבית הרפואה במוצאי שבת. ואכן, במוצאי השבת הגיע רבינו ובכה רבות ליד מיטתה על שלומה ורפואתה של הילדה. הרב ברגר בראותו כל זאת פנה אליו ואמר: "אתה מפחיד אותי". לאחר מכן פנה רבינו ואמר: "אל תדאג, בעז"ה הילדה תהיה בסדר גמור". כשתהה הרב ברגר לפשר הקביעה נענה כי אם יש בליבו אמונה הרי שהילדה בריאה.

הצדיק הרב מויאל סיפר שבילדה בכה והתפלל והנה רואה הוא את מרן חכם רבינו יוסף חיים זצוק"ל (בעל ה'בן איש חי' זיע"א). רבינו נישק את ידו וביקש ממנו להבטיח שהילדה תהיה בריאה ואכן זכה להבטחה שכזו. בשעה שמונה בבוקר קראו לרב ברגר בבית הרפואה ואמרו שהם לא יודעים מה קרה אבל יש שמונים אחוז שיפור במצב הילדה. בשעה שלוש בצהריים באותו היום כבר קיבלו מכתב שחרור מבית הרפואה.

רבי משה ברזילי ז"ל, היה במשך שנים מקורב לרבינו, בשנים האחרונות הוא חלה ל"ע במחלה הארורה, והרופאים לא הותירו לו הרבה סיכויים. רבי משה ניגש למורו ורבו הרב מויאל וביקש את ברכתו. לעיני התלמידים אמר הרב: "כל עוד אני חי, גם אתה תחיה". כך שרד רבי משה ז"ל כמעט שנתיים את המחלה הארורה. לאחר פחות מיממה שרבינו התבקש לבית-עולמו, הלך רבי משה לעולמו, כפי שהבטיח הצדיק.

האדמו"ר רבי חיים צבי טייטלבוים זצ"ל: נולד בעיר טעטש שבהונגריה בשנת ה'תר"מ (1880). לאחר פטירת אביו בשנת ה'תרס"ד (1904) התמנה כאדמו"ר של סיגט. ידוע כבעל מופת. מפורסם בגאונותו וקדושתו. גאון בנגלה ובנסתר. בעל רוח-הקודש. ענוותן. נפטר בעיר קליינווארדיין ב-ו' שבט ה'תרפ"ו (1926) לאחר שהחליק וקיבל מכה בראשו. חי כ-46 שנים. ביום שישי ארונו הועבר לסיגט ובהגיעו לשם על אף הקור העז ששרר באותה עת אלפים ביכו את פטירתו ואף הגויים הדליקו לכבודו אבוקות.

אביו: ר' חנניה יום טוב ליפא טייטלבוים (רבה של סיגט). **אימו:** מרת חנה (בת ר' יואל אשכנזי). **אשתו:** מרת ברכה סימה (בתו של רבי שלום אליעזר הלברשטאם הי"ד מראצפערט). **מתלמידיו:** ר' שלמה זלמן פרידמאן (אדמו"ר מטנקא), ר' מרדכי וויליגר (מח"ס פרס מרדכי אוצר הש"ס), ר' יחזקאל ווצייב. **מילדיו:** ר' משה (האדמו"ר השני מסאטמר), מרת רויזא בלומא (רעיית ר' יחזקאל שרגא הלברשטאם), מרת דבורה לאה (רעיית ר' חיים יצחק אייזיק הלברשטאם), מרת פעסיל הי"ד (רעיית אשת ר' יקותיאל יהודה הלברשטאם), מרת העסא, מרת יוכבד רבקה (רעיית ר' יוחנן טווערסקי חנניה הי"ד), חנניה יו"ט ליפא, ר' יקותיאל יהודה זלמן לייב הי"ד (אב"ד סיגט, נספה בשואה), גיטל יהודית (נפטרה בבחרותה), מרת חנה (אשת רבי יהודה אייזקזון), משולם זושא הי"ד (נהרג במלחמה בהיותו בחור), יחיאל מיכל הי"ד (נהרג במלחמה בהיותו ילד), יואל (נפטר בהיותו ילד), יחזקאל שרגא (נפטר בהיותו ילד). **מספריו:** • עצי חיים - על התורה, על הלכות מקוואות, שו"ת, על מועדים, על מסכת גיטין **יתהלים** - ע"פ עצי חיים.

על העובדה שהרב היה בעל מופת, מסופר כי פעם אחד בליל שבת קודש אחד כאשר ישב הגה"ק מרן בעל עצי חיים מסיגוט ז"ע על יד שולחנו הטהור, והשעה הייתה כבר מאוחר, ונרות של שבת קודש טרם יכבו, והסבו את תשומת לבו, כי עוד מעט יכבו הנרות, וענה על זה: **"שבת היא הברכה, וגם אם אין שמן- הנרות ימשיכו לדלוק"**. וכן היה - הנרות דלקו לזמן הרבה, ולא זו בלבד, אל גם כאשר הפתילות היו בכלותן, והלהבים התנועעו עצמן ויהי לפלא. (גדולת יהושע נאסויד)

ר בנו היה ידוע כבעל רוח-הקודש. פעם אחת בעת מלחמת העולם הראשונה בא אליו יהודי, שקיבל צו לגייסו לצבא, ובא לרבנו כדי להתברך מפיו - כיצד להינצל. כאשר עזב היהודי את בית-רבנו עלתה בלבו מחשבה, **שאולי יעשה איזה מום בידו ובכך ינצל מגזירת הגיוס**, תוך כדי מחשבה בא אליו הגבאי של רבנו במרוצה ואמר לו: **"רבינו אמר לצוות עליך שלא תעשה מום בגופך"**.

בימי בחרותו נסע ה'עצי חיים' ללמבורג לקבל עטרת ההורמנא מן הגאון בעל ה'בית יצחק', ושלח ה'קדושת יו"ט' עמו את ר' אשר הגבאי, ור' חיים צבי השתוקק מאוד שה'בית יצחק' יעמיד אותו על כור המבחן כראוי, **על אף שהוא בנו של הרב מסיגט**, ועל כן כאשר הגיעו אל ה'בית יצחק', ציווה ר' חיים צבי לר' אשר שישאר בחוץ, ונכנס לבדו אל הבית יצחק. כשה'בית יצחק' שאלו לשמו, השיב: **"שמי חיים צבי טב"**.

ה'בית יצחק' בחן אותו והתפעל מעוצם גאונותו, וכתב לו התרת הוראה, ויהי כאשר יצא הרב מחדר ה'בית יצחק', הבחין הלה בר' אשר הגבאי שישב בחוץ, היות ולא הכירו, חשב שיהודי זה בא אליו עבור דבר מה, ושאל אותו: **"מה שאלתך?"**.

השיב ר' אשר, כי הוא הגבאי של הבחור. ה'בית יצחק' שתמה לשמע תשובתו חזר ושאלו: **"ומי הוא אם כן זה הבחור?"**, השיב ר' אשר: **"הלא זהו בן הרב מסיגט"**. השתומם ה'בית יצחק', וביקש מן ר' חיים צבי את כתב ההורמנא, אשר נתן לו, כי ברצונו לשנות את הנוסח כראוי וכיאות לבן הרב מסיגוט, אולם הרב, השיב לו בחכמה: **"באתי לקבל התרת הוראה עבורי, ולא עבור אבי הצדיק"**. (אלה מסעי)

אחיו, ר' יואל הפליג מאוד את כוח זכרונו של אחיו, ר' חיים צבי. פעם אחת בעת הרצאת השיעור היה ר' יואל מצטט דבר חידוש מהרמב"ן בעל פה מדף אחד. אולם כאשר חיפשו את מקומו ברמב"ן מצאו אותו בדף אחר.

אמר אז ר' יואל, **שאצל אחיו, ר' חיים לא הייתה מציאות, שיטעה מדף אחד לשני, כי ממש השכחה לא שלטה עליו**. עוד אמר: **"כשהיה אחי פוגש אדם בפעם ראשונה- תיכף ומיד הכיר בו תכונת נפשו ומהותו, לא כן אצלי, שלוקח לי איזה זמן - וצריך אני לדבר עמו קצת, ורק אז אני מכיר מהותו ועומד על טיבו"**.

שקידתו בתורה הייתה מופלאה ביותר ובעת לימודו כשהתנמנמ קצת- היה רושם את פרק זמן בו התנמנמ. לאחר מכן השלים את הלימוד בלילה פי כמה יותר מהרגילות - והיה לומד נגד הנמנמם כפלי כפלים. (בית אליהו)

הרב הגאון שמעון גבאי זצ"ל - נולד בחודש אלול ה'תש"ט (1949) בעיר מקנס. הבכור מתוך שבעה ילדים. אמו הקפידה לקחת את בנה אל תלמוד-תורה שבעיר מקנס ולהחזיר אותו בכל תנאי מזג האוויר. כשהיה כבן 11, החליק מגג רעפים בעת משחק ורגליו נשברו. האם חששה רבות להחלמתו ובעיקר ללימוד התורה של בנה. וכך בשיאו של אותו חורף קשה, בפסגות ההרים של האטלס, גשמים מושלגים סערו בחוץ והאם במסירות נפש, עוטפת אותו בבגדים חמים, מרימה על כפות ידה וצועדת כברת דרך מהבית עד לת"ת. וחוזרת בסיום הלימודים מרימה אותו ומחזירה לבית.

מגיל צעיר ניתן היה להבחין במידותיו הנעלות, הקפיד לכבד כל אדם ושקידתו לתורה הקדושה לא ידעה גבולות. בגיל שלוש עשרה הפליגה המשפחה ממרוקו לא"י והם הופנו לבית-שאן. היה זה בשנות ה-60 והם נאלצו לא אחת לעלות על יצועם כשהם רעבים. רבינו קיבל את הייסורים באהבה ולא ביקש מהוריו את הדברים החיוניים ביותר, כדי שלא לצערם.

בהמשך למד בישיבת 'תפארת ישראל' שבחיפה ולאחר מכן בישיבת 'שארית יוסף' בבאר יעקב. העוני היה קשה וסוודר בימי החורף היה נחשב למותרות. למרות שסבל בחולי במעיו לא התלונן לאף אחד. כשגדל, הקים ישיבה קטנה בנתניה בשם 'נחלת שמואל' על שם המשגיח שדאג לבראיתו, ר' שמואל דרבקין. לאחר שנישא קבע את מקומו בראשון לציון ולאחר כשנה עבר להתגורר במושב 'חזון יחזקאל' אשר בדרום הארץ. באותם שנים ביקש, שלא ליהנות ולהתפרנס מלימוד התורה בכולל ואת משכורתו השיג מניקיון. כך במשך חמש שנים ולאחר מכן עבר לנתניה.

גאון בנגלה ובנסתר. ברח מן הכבוד. לבש חליפה קצרה. ביתו היה ידוע כמשכן של תורה וחסד. רבים השיב מעוון. הקים עולה של תורה בנתניה והיה לראש מוסדות 'תפארת למשה'. רבים פנו אליו ונושעו. **בעל רוח-הקודש**. פתח גם ישיבה קטנה בשם 'נחלת שמואל', גני ילדים בשם 'גני הדסה' (ע"ש הרבנית אשתו של הרב בן-ציון אבא שאול וזאת כהכרת הטוב לרב שליווה את הקמת המוסדות ולרבנית שטרחה רבות וסייעה עבורו). שישה מבנים גדולים ומפוארים מאוכלסים במאות רבים של תלמידים. מגיל ינקותא ועד לסיום ישיבה קטנה ואף כולל לאברכים. עמד בראש קופת העיר נתניה. נפטר ב-ו' שבט ה'תשע"ב. חי כ-63 שנים. עד היום רבים העולים על ציונו ומתפללים- זוכים לישועות שלא בגדר הטבע.

אביו: ר' עזר. **אמו:** מרת רחל. **אשתו:** מרת אהובה רוזליו. **מילדיו:** ר' יוסף חיים (ממשיך דרך אביו במפעליו ורב ביהמ"ד 'חפץ חיים'), ר' אהרון רוני, ר' חנניה. **בנותיו:** מרת אסתר (נישאה לר' אבנר אביכזר- ראש כולל ורב הקהילה), מרת רותי (נישאה לר' אברהם אהרון- ראש כולל ובוחן בת"ת 'אור לציון'). **מרבותיו:** ר' מאיר רובמן, ר' נסים טולדנו, ר' בן ציון אבא שאול, ר' שמואל דרבקין, ר' דוד בצרי, ר' שמעון בעדני. **חברותא:** ר' דניאל גנסיה, ר' רפאל מעיין

הודי בנתניה, בעל חנות גדולה בעיר מספר: "בוקר אחד התעוררתי עם כאבי בטן קשים ומוזרים. פניתי לרופא המשפחה ולאחר צילום אבחן דבר מה שנראה כגידול ל"ע וביקש שארוץ אל רופא מומחה. מיד נסעתי אל ציון הצדיק ובכיתי מקירות לבי במשך שעה ארוכה. תוך כדי התפילה הכאבים הלכו ותכפו והרגשתי כמן בעירה, ששורפת בבטני.

משם המשכתי אל אותו מאבחן בכירי שהביט בצילום ואמר: "ככל הנראה מדובר בגידול ל"ע, אך כדאי שתעשה קודם צילום נוסף בטרם נחליט על ניתוח". כשהביט בצילום החדש, אמר נדהם, "אני לא יודע מה עשית בין הצילומים, אך כאן בראשון, **רואים בבירור את הגידול**, והנה כאן בצילום השני, **אין זכר לגידול!**". מיד אמרתי לעצמי, אין הדבר אלא בזכות התפילה, שהעתיר רבינו לפני בורא עולם עבורי והיא הבעירה שחשתי על ציונו של הצדיק, ששרפה וכלתה הכל.

לפני כשבוע נסעתי במהירות, ועברתי בטעות באור אדום. שוטר עצר אותי וקרא לי לעצור בצד. הבנתי מידי שמדובר בשלילה במקום. הוא ביקש את הניירות. הבהרתי שהם לא איתי אלא בבית. השוטר אמר: "אין בעיה, סע לביתך, אני אחריך". הגענו, הוא המתין למטה ועליתי הביתה. סיפרתי לאמי את המתרחש, והיא אמרה, שלא אֶלְחֹץ. הדלקנו מהר נר לזכותו של רבינו, וקראנו שני מזמורי תהילים. ירדתי אל השוטר עם כל הניירות. להפתעתי השוטר אמר: "אין בעיה, הפעם אני מוותר, העיקר שנלחצת מזה שעצרת אותך". ברור, שלא אסע יותר באור אדום ואזהר יותר, אבל חשוב לספר, איזה זכות עצומה שיש לנו בנתניה את רבי שמעון גבאי זצוק"ל.

תודתנו נתונה למשפחה- התמונות והסיפורים מתוך הספר הנפלא 'הולך תמים'

רבי דוד בידרמן זצ"ל - נודע בכינוי כרבי דוד'ל. נולד בשנת ה'תק"ה (1745). האדמו"ר הראשון של חסידות לעלוב. גדל בבית הוריו שהיו עניים והתנגדו לחסידות. לאחר נישואיו פתח רבינו חנות קטנה לממכר מלח, אותה היה פותח רק שעות מועטות במשך היום (וציווה את בני ביתו, לבל יפתחו את החנות אלא כדי מחייתם, בהטעימו, כי אין הוא רוצה לפגוע בפרנסת מתחריו). אך בכל שאר שעות היום והלילה עסק רבינו בלימודו בהתמדה עצומה. הרבה בסיגופים ותעניות. אהבת ישראל הייתה חקוקה בלבו. נודע בחמלתו אף לבעלי חיים.

רבו ה'חזזה מלובלין' אמר עליו: "רק כשיבוא משיח ידעו את ערכו". על גדלותו בתורה העיד ר' קלונימוס קלמן (בעל 'מאור ושמש') ואמר: "בשעה שהתווכח עם היהודי הקדוש בהלכה, לא הבנתי מדבריו כלום". **בעל רוח-הקודש. גאון. מתמיד עצום. רבים פנו אליו ונושעו.** נפטר ב-ז' שבט ה'תקע"ד (1814). חי כ-69 שנים. ציונו בעיר לעלוב שבפולין.

אביו: ר' שלמה צבי. **אמו:** מרת מלכה. **אשתו:** מרת חנה (בת רבי יעקב מכפר נעגיווען). **מילדי:** ר' אביגדור, ר' משה מלעלוב, ר' נחמיה (ר"ת שמותיהם מצטרף לשם "אמן"). בת (אשת רבי מאיר מפשעטבורז'). **מרבתי:** ר' אלימלך מליז'נסק (בעל ה'נועם אלימלך'), ר' יעקב יצחק (ה'חזזה מלובלין'). **מתלמידיו:** הרב ד"ר חיים דוד ברנהרד מפיוטרקוב, ר' יצחק מוורקא, ר' ישעיה מפשעטבורז', ר' חנוך מווארשא (בעל 'יסוד אמונה'), ר' שמחה בונים מפרשיסחא. **מספריו:** רבינו לא חיבר ספרים, אך מדברי תורתו פזורים בספרי תלמידיו: **ימגדל דוד** - סיפורים ואגדות על רבינו **דברי דוד** • **ליקוטי דברי דוד יקודש הילולים** • **פרי קודש הילולים** • **יתפארת בית דוד** - תולדות רבינו

יהודי אחד היה חולה בריאותיו, ר"ל. יעצו לו לנסוע לעיר וינה, שם ישנם רופאים גדולים. אמנם היה רופא אחד בעירו, שיעץ לו שלא יסע, משום שמצבו מסוכן, ואולם הוא החליט לנסוע. כשהגיע לוינה, אמרו לו גדולי הרופאים שאין רפואה למחלתו ושישוב מהרה לביתו, משום שמצבו מסוכן. בדרכו הביתה, חשב בדעתו להיכנס אל הרה"ק רבי דוד'ל מלעלוב. כאשר התייצב החולה אצל הצדיק, הורה לו הרב לאכול גבינה צהובה קשה ולשתות יי"ש, (שכידוע יש בהם משום סכנה מרובה לחולי הריאות) והורה לחולה לשכב על מיטתו.

הלה נשמע מיד לדברי רבינו ולא הררה אחריו מאומה. וב"ה לאחר מכן קם ממיטת הצדיק בריא כאחד האדם. הרופא, שטיפל בחולה ההוא, התעניין לדעת מה עלה בגורלו, והנה נדהם לגלות שהחולה הבריא. שאל אותו: "היכן היה?" והחולה סיפר, שהוא היה אצל הצדיק רבי דוד'ל מלעלוב, אשר הורה לאכול גבינה צהובה קשה ולשתות יי"ש, והשכיבו במיטתו, עד אשר הבריא. תמה הרופא: "צדיק זה נותן לחולה סם המוות, והחולה נרפא? והלא ריאותיו היו שרופות לגמרי, כמעט לא היו לו ריאות וכעת הבריא? מוכרח הוא לראות את הצדיק הזה". קם הרופא ונסע אל הרה"ק רבי דוד'ל מלעלוב. אותו רופא נהיה לימים דוקטור רבי חיים דוד ברנהרד זיע"א, אשר התחזק מאוד בבוא העולם בראות מעשה רבינו ואף נהיה לאדמו"ר קיבל פתקאות ופעל ישועות.

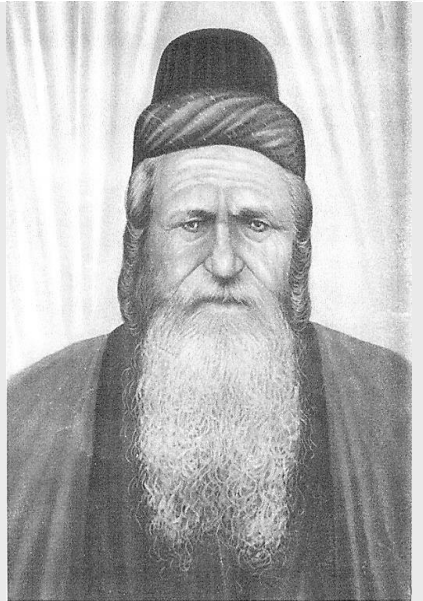
מסופר על יהודי אחד שהיה חייב חוב גדול לפריץ גוי. לאותו פריץ היה בן אילם היה. משראה כי איש קדוש הוא הרב של לעלוב, חשב הפריץ שייקח את בנו עמו ללעלוב והרב יברכו להסיר את האילמות מבנו. קם ונסע אל רביה"ק ובנו האילם איתו. "רבי" - פנה אליו הפריץ, "על החוב הנני מוותר, אך התפלל נא על בני האילם שיחלים וייושע כאחד האדם". ורביה"ק נעתר לו, ופנה בתפילה: "ריבונו של עולם! כל כך הרבה כלבים נובחים, ינבח עוד כלב אחד", **והבן האילם החל תיכף לדבר...**

אביו של הרה"ק ר' בונים מפשיסחא זיע"א, בצעירותו, היה מן המתנגדים לחסידות, והיה מגיד מישרים, שדרכו לסבב בעיירות ובערים ולדרוש דרשות. באחת הפעמים, נזדמן לו לפגוש את רבינו. שאל המגיד את הצדיק, אם עומד הוא לנסוע אל העיר ויידיסלאב. השיב לו רבי דוד'ל בחיוב. נענה המגיד וסיפר לרבי דוד'ל, שמכיון שחלף זמן רב מאז עזב את ביתו, חושש הוא, שמא נותרו בני ביתו בלא פרוטה לפרוטה, ועל כן מבקש הוא ממנו שיעשה עמו חסד זה ויקבל ממנו שלושה רובלי כסף וימסרם לבני ביתו בעיר ההיא, ורבינו ניאות לעשות למענו שליחות זו.

כשהגיע הצדיק אל העיר ויידיסלאב, היה זה בשעת לילה מאוחרת. כשנשק רבי דוד'ל בדלת, שמעה את הנקישות בתו של המגיד, אשר הייתה חולנית, ומספר שנים הייתה מרותקת למיטתה בלא יכולת לקום ולהלך. פתחה הבת את החלון (שהיה סמוך למיטתה), ורבי דוד'ל מסר לה את שלושת הרובלים ששלח אביה, **ובירך 'תהיו בריאים', והלך לדרכו.** להפתעתה הרגישה, שהיא מסוגלת לקום ממיטתה ולהלך. כך הלכה הבת עד לאמה שהיתה בחדר אחר, מסרה לידיה את הכסף, וסיפרה לה אודות האיש, שדפק בחלון, ומסר לה את הכסף וברכה. תמהה האישה על המעשה, ואמרה, שמן הסתם היה זה אליהו הנביא אשר הביא להם את הכסף ובירך את הבת בברכת רפואה.

כעבור זמן רב, חזר המגיד מנסיעותיו, ולהפתעתו ראה את בתו בריאה ומהלכת כאחד האדם. כשסיפרו לו האם והבת על דבר האיש המוזר, שאל המגיד את בתו מה היה מראהו של אותו 'אליהו הנביא'. תיארה לפניו הבת את דמותו של הצדיק, והמגיד קרא: 'הלא זה היה רבי דוד'ל מלעלוב!' מיד החל לבו נוקפו על שהיה מתנגד לחסידות, והבין, שעליו לשוב על כך בתשובה. קם המגיד ונסע אל הצדיק רבינו, אמר לו שהוא מתחרט על התנגדותו לחסידות ומבקש שהצדיק יורהו דרך תשובה. קיבל הצדיק את דבריו, ואולם המגיד שב והוסיף, שעדיין יש לו כמה קושיות על דרך החסידות. אמר לו הצדיק: "אם כך, קום וסע ללובלין, אל ה'חזזה מלובלין', ושם תתורצנה כל קושיותיך". קם המגיד ונסע אל ה'חזזה. מיד בבואו, הורה הצדיק להציב עבורו כסא, כיבדו לשבת, הרצה לפני המגיד את כל הקושיות, שהמגיד טרם הספיק לשאול, ותירץ אותן לאלתר...

הצדיק מארי אבא שלום שבזי זצ"ל - נולד בכפר נג'ד אלוליד שבתימן בשנת ה'שע"ט (1619). בהיות כבן 15 נתייתם מאביו ולאחר שנים מועטת התייתם אף מאמו ונאלץ לקחת על עצמו את עול כלכלת משפחתו. במהלך נדודיו הגיע לצנעא ושם למד בישיבה של חכמי העיר. בהמשך עבר לשבז ולאחר מכן לתעיז, שם בנה בית כנסת ומקווה והתפרנס מאריגת טליתות. בשנת ה'תל"ט (1679) גזר האימאם אלמהד בן חסן אלקאסם שמד על יהודי תימן, אך לבסוף הומרה הגזירה בגירוש. במסגרתה גלו למדבר מוזע. כל חייו חי חיי עוני ומחסור.

השקיע את כל כולו בעסק התורה הקדושה ונעשה בקי בה. **גאון בנגלה ובנסתר. מלומד בניסים. בעל רוח-הקודש. רבים סיפורי המופתים וישועת שנעשו על ידו.** ידע את יום פטירתו והכין את תכריכו וכל הדרוש לקבורתו. נפטר סמוך לחשכה מסופר כי עמדה השמש לפני תלמידיו בשביל שיספיקו לקברו לפני השבת. נפטר בערב שבת ט' בשבט ה'ת"ע (1710). ציונו נמצא על צלע ההר בכפר אל-מגרבה (תעיז). חי כ-91 שנים. עד היום ציונו הפך למוקד עליה לרגל ורבים נושעו שם. שמו הונצח בשמותיהם של בתי כנסת רבים של העדה התימנית וכן ברחובות ובשכונות הנושאים את שמו.

אביו: ר' יוסף. **בניו:** ר' יהודה (נפטר בחיי אביו), ר' שמעון, **בנותיו:** מרת שמעה (התפרסמה במעשי נסים שאירעו על ידה), מרת מרים. **מרבנותיו:** ר' סעדיה דריין.

מחיבוריו: **יגורל החול** - עוסק בגורלות **יכתאב אלזיג** - עוסק באסטרוולוגיה **יחמדת ימים** - פירוש קבלי-מדרשי על התורה **יספר המרגלית** - עוסק בתפילות שונות, קמיעות, סגולות וכו' **ישימוש תהלים** - קונטרס לאמירת תהלים עפ"י הצרכים **יפירוש על הלכות שחיטה**. כתב כ-500 פיוטים ושירים.

מסופר, שכאשר חלה האימאם של תימן, הוזעקו טובי הרופאים אל עיר הבירה תעיז. התכנסו כל העם במסגדים בהוראת הווזיר הגדול להתפלל לבריאותו של האימאם, אך דבר לא הועיל ומצבו של האימאם הידרדר עד שאיבד את הכרתו. בחצר המלכות שררה מהומה. עד מהרה העלה אחד מהנכבדים רעיון, לקרוא לפני המלך יהודי מבני תימן ושמו רבי שלום שבזי, ששמו נודע למרחוק כי מלומד הוא בניסים, וודאי יהיה בידו להועיל למצבו של האימאם.

חזרו השליחים בלוויית הרב הקדוש רבי שלום שבזי, שראה, כי מצבו של האימאם קשה ביותר. פנה רבי שלום אל השרים ואל הווזיר הגדול ואמר כי הוא מוכן לרפא את האימאם אך תנאי בידו, **שיהיה האימאם אוהב ישראל ולא יציק עוד ליהודים, וכן, שימלא את הבטחתו משכבר הימים להעביר חלקת קרקע לידיו, שבה יוכלו יהודי תימן לשכון במנוחה.**

בלית ברירה נאותו השרים לתנאי, והסכים עימם גם הווזיר והעלו את התחייבותם על הכתב על מנת לחייב בהם את האימאם לכשיחזור לאיתנו. **רקק רבי שלום על הארץ וקרא 'תלך המחלה הרעה הלאה'. מיד פקח האימאם את עיניו, לתדהמת הסובבים. ביקש האימאם לשתות דבר מה ויהיה הדבר לפלא בעיני הווזיר ובעיני השרים.**

לאחר שביקש האימאם לרדת ממיטתו, השתוממו כולם, מההחלמה המהירה והמופלאה של מלכם. סיפרו השרים לאימאם על מחלתו, הורו באצבעם על הצדיק רבי שלום וניסו להסביר בהתרגשות, שמגעת הצדיק נסוגה המחלה באחת. הגישו לאימאם את כתב ההתחייבות והוא הסכים לעמוד בו, **ומיד ציווה להעביר את חלקת הקרקע לידיו של רבי שלום, עליה הקים הצדיק את הכפר היהודי אל-מגרבה שלידי תעיז.**

מעשה ביהודי ירא שמים מתעיז שבתימן, ושמו שמעון סינאני. אשתו נפטרה והשאירה ילד כבן עשר שנים, ושמו מעודה. תפסוהו המוסלמים לשמד, כחוק האיסלם בתימן, המספח יתומים לדתם. אך המשפט האסלמי קובע, שאין לשמד ילד, שאינו בר דעת בעל כורחו. והילד דבק בכל עוז בדתו. ביקשו להאכילו נבלות וטרפות - ולא אכל. דרש אוכל מבית אביו.

קבע הואזיר שיכלא בבית האסורים, ויביאו לו אוכל מבית אביו עד הגיעו לבגרות. נכלא בבית הסוהר וסבל עינויים נוראים, אך מדתו לא זז. פיתוהו בהבטחות מפליגות, ולא הטה אוזן. ראה אביו ואמר לנפשו: **'הן הילד - ילד הוא, מי יודע, מה יעשו שנות הניתוק מלימוד התורה ומחיי קהילה? מי יודע מה יעוללו הייסורים ויחוללו הפיתויים?'**

עלה לקברו של הצדיק ר' שלום שבזי זצ"ל, קרא תהלים בקול בוכים וביקשו להמליץ במרום על בנו, שיושע. מרוב בכי - נרדם. בא אליו אבא שלום שבזי בחלום ואמר: **"אל תדאג. בנך יצא מבית כלאו, ובגיני ישתחררו אסירים רבים"**. קם שמעון סינאני שמה, ושב לעידו. כעבור שלושה ימים ירד גשם זלעפות. מטרות ניתכו בעוז, הציפו בתים וקעקעו יסודות. בשל השיטפון קרסה חומת בית הכלא - שתי אמות רוחבה - ונפרצה שנוצרה ברחו אסירים רבים, ביניהם הילד מעודה.

באישון לילה הידפק על דלתו של בית אביו ואמר בהתרגשות: לא הגשם הפיל את הקיר. **בעיניי ראיתי זקן אחד פורץ את הפרצה, נטלני בידי ואמר לי: 'בגללך שחררתי אסירים רבים'. לך לאביך ואמור לו לבל יפחד, שוב לא תיפול ביד הארורים. אך אמור לו, לבל יברח אותך ישר לעדן. אמור לו לקחתך לכפר אל כזיעה, שם תתחבא, עד שיתייאשו הרשעים מהחיפוש אחריך, ואז יבריחו לעדן"**.

בו בלילה, בגשם שוטף, הבריח האב את בנו לכפר אל כזיעה, ושב לביתו לפנות בוקר. רק נכנס למיטתו, ושוטרים נקשו על הדלת לחפש את בנו. משלא מצאוהו נטלו את האב לחקירה. טען שהיה כל הזמן במיטתו, וכדברי הפתגם: **"בזמן שוחד מקובל, הנס עומד"** - שוחרר מכל אשמה, ושב לביתו. לאחר זמן הודיעוהו - הילד הוברח לעדן. הצטרף אליו האב, ושניהם עלו לארץ ישראל...

אנו מבקשים ממי שיש לו תמונות טובות יותר של
הצדיקים או של הקברים או אם לא שמנו את תמונת
הצדיק או הקבר ויש לו תמונה, אנא שלחו למייל
PnineZadikim@gmail.com

למעוניינים לקבל את העלון ישירות למייל, יש לשלוח
בקשה PnineZadikim@gmail.com

כל החומר נלקח
מעלון 'פניני עין-חמד' משנים עברו
לקבלת עלון פניני עין-חמד,
יש לשלוח בקשה למייל:
PnineEH@gmail.com

העלון מוקדש לרפואה והצלחת רחל ברכה בת פדילה דליה הי"ו ובני-ביתה
ולהצלחת כל עם ישראל ובתוכם יוסף ליאור בן דליה אפרת ומשפחתו
והצלחה בכל העניינים וכן בחינוך הילדים